

เลขที่อนุสิทธิบัตร 23128

อสป/200 - ข

อนุสิทธิบัตร

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาออกอนุสิทธิบัตรฉบับนี้ให้แก่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำหรับการประดิษฐ์ตามรายละเอียดการประดิษฐ์ ชื่อสิทธิ และรูปเขียน (ถ้ามี) ดังที่ปรากฏในอนุสิทธิบัตรนี้

เลขที่คำขอ 2003000037
วันขอรับอนุสิทธิบัตร 2 กุมภาพันธ์ 2562
ผู้ประดิษฐ์ นางอุไรวรรณ โฆษิตานนท์ และคณะ
ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคเลปโตสไปโรสิส

23128

ให้ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรนี้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตรทุกประการ

ออกให้ ณ วันที่ 2 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567
หมดอายุ ณ วันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ผู้ออกอนุสิทธิบัตร

พนักงานเจ้าหน้าที่

- หมายเหตุ
- ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีเริ่มตั้งแต่ปีที่ 5 ของอายุอนุสิทธิบัตร มิฉะนั้น อนุสิทธิบัตรนี้จะสิ้นสุดอายุ
  - ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรจะขอชำระค่าธรรมเนียมรายปีล่วงหน้าโดยชำระทั้งหมดในคราวเดียวได้
  - ภายใน 90 วันก่อนวันสิ้นสุดอายุอนุสิทธิบัตร ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรมีสิทธิขอต่ออายุอนุสิทธิบัตรได้ 2 ครั้ง มีกำหนดคราวละ 2 ปี โดยยื่นคำขอต่ออายุ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
  - การอนุญาตให้ใช้สิทธิตามอนุสิทธิบัตรและการโอนอนุสิทธิบัตรต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

Ref.256701008079988

รายละเอียดการประดิษฐ์

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์

ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคเลปโตสไปโรซิส
สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์

- 5 สาขาการแพทย์และสาธารณสุขด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคเลปโตสไปโรซิส

ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

- โรคเลปโตสไปโรซิส หรือโรคไข้น้ำหนู (Leptospirosis) เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน ซึ่งมีสาเหตุจากการติดเชื้อแบคทีเรียรูปร่างเกลียว สปิชีส์ก่อโรคที่พบบ่อย เลปโตสไปรา อินเทอร์โรแกนส์ (Leptospira interrogans) สัตว์ที่รอดชีวิตจากการติดเชื้อจะกลายเป็นพาหะเรื้อรังซึ่งจะเป็นรังโรคของเชื้อต่อไป สัตว์ที่มีการติดเชื้อและเป็นพาหะสามารถปลดปล่อยเชื้อทางปัสสาวะและอุจจาระ ซึ่งจะปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม เชื้อสามารถมีชีวิตอยู่ได้เป็นชั่วโมง หรือหลาย ๆ วันในดิน น้ำ นม โคลน และสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ การติดต่อมายังคนโดยการสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ที่ปนเปื้อนเชื้อ เชื้อสามารถเข้าทางแผลและเยื่อเมือกได้ โรคเลปโตสไปโรซิสเป็นปัญหาที่สำคัญทางสาธารณสุข พบได้ทั่วภูมิภาคของโลก
- 15 รวมทั้งประเทศไทย เนื่องจากได้พบผู้ป่วยจำนวนมากและมีอาการรุนแรงมากขึ้น อาการทางคลินิกของโรคเลปโตสไปโรซิสมีอาการตั้งแต่เล็กน้อย อาการรุนแรงจนถึงแก่กรรมได้ และมักจะไม่สามารถวินิจฉัยแยกจากโรคไขอื่น ๆ ในกลุ่มไขเฉียบพลัน เนื่องจากอาการใช้ในระยะต้นของโรคกลุ่มดังกล่าวจะคล้ายกัน เช่น โรคเลปโตสไปโรซิส โรคสครับไทฟัส โรคเด็งกี และไข้หวัดใหญ่ หากวินิจฉัยพลาด อาจเกิดอันตรายต่อผู้ป่วยได้ นอกจากนี้โรคเลปโตสไปโรซิสสามารถรักษาให้หายได้ด้วยยาปฏิชีวนะ หาก
- 20 วินิจฉัยได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นวิธีการวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิส อย่างรวดเร็วและถูกต้อง มีความสำคัญเป็นอย่างมาก จึงมีความจำเป็นต้องมีการวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันการวินิจฉัยอาการทางคลินิก ความต้องการวิธีการวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิสได้อย่างรวดเร็วและสะดวกง่ายในการใช้ชุดทดสอบได้ทันที ณ จุดดูแลรักษาผู้ป่วย (Point-of-care, POC) ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิส สามารถนำไปใช้งานได้อย่างสะดวกในห้องปฏิบัติการ
- 25 ทั่วไปทุกพื้นที่จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

- การวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการของโรคเลปโตสไปโรซิส กระทำได้หลายวิธี ได้แก่ การตรวจตัวอย่างตรวจโดยตรง ตรวจหาเชื้อโดยการย้อมสีซึ่งวิธีนี้ไม่เหมาะสมเพราะมีความไวและความจำเพาะต่ำ หรือตรวจหาแอนติเจนของเชื้อด้วยวิธีอิมมูโนเรืองแสง การแยกเชื้อ ตัวอย่างตรวจที่เหมาะสม คือ เลือดในระยะมีไข้ภายในสัปดาห์แรกที่เริ่มป่วย วิธีการตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปรา และการตรวจหาดีเอ็นเอของเชื้อเลปโตสไปรา การวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิสทางห้องปฏิบัติการในงานบริการทั่วไป นิยมใช้วิธีการตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปรา ได้แก่ วิธีตรวจการตกตะกอนภายใต้กล้องจุลทรรศน์ (microscopic agglutination test, MAT) ซึ่งมีข้อจำกัด

นายสุวัจชัย บุณยอารี

Signed by DIP-CA

- เนื่องจากความหลากหลายของแอนติเจน (antigenic diversity) ของเชื้อแต่ละซีโรวาร์ (serovar) แต่
 วิธี MAT เป็นวิธีที่ยุงยากมากจากการที่ต้องใช้เชื้อมีชีวิตของแต่ละซีโรวาร์อย่างน้อย 24 ซีโรวาร์ และ
 วิธีการเลี้ยงเชื้อเลปโตสไปราก็ยุงยากกว่าแบคทีเรียทั่วไป วิธี MAT จึงลดความสำคัญลง จำเป็นต้องมี
 การพัฒนาวิธีในการวินิจฉัยโดยที่แอนติเจนนั้นต้องมีความเหมือนกันในระดับสูงระหว่างซีโรวาร์ ดังนั้น
- 5 โปรตีนในเมมเบรนชั้นนอก (outer membrane proteins, OMPs) ของเชื้อเลปโตสไปรา จึงเป็นอีก
 ทางเลือกหนึ่งสำหรับการวิจัย สำหรับ OMPs ประกอบด้วย โปรตีนบางส่วนแทรกอยู่ในเมมเบรน
 ชั้นนอก (transmembrane outer membrane protein) และ ไลโปโปรตีน (lipoproteins, LipL)
 ในปัจจุบันมีไลโปโปรตีน เพียงสิบกว่าชนิดที่ได้มีการศึกษาคุณลักษณะ และพบว่ามีคุณสมบัติเป็นสาร
 กระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกัน (protective immunogens) เช่น LipL21, LipL32, LipL41, LigA และ
- 10 LigB เป็นต้น ได้มีการนำเทคนิครีคอมบิแนนท์ มาใช้กับ OMPs เพื่อพัฒนาวิธีการวินิจฉัยทางซีโรโลยี
 อย่างไม่รู้ก็ตามแอนติเจนเดิมที่มีอยู่ยังไม่ดีพอสำหรับการวินิจฉัยระยะแรกของโรคเลปโตสไปโรสิสซึ่งไม่
 เกิน 3-5 วันหลังป่วย สำหรับความไวและความจำเพาะของชุดทดสอบเดิมที่มีอยู่ยังไม่สูงนัก ทำให้ผู้
 ประดิษฐ์มีความคิดที่ต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยพัฒนาชุดทดสอบที่สามารถวินิจฉัยระยะแรก
 ของโรคเลปโตสไปโรสิสได้
- 15 ลักษณะของการประดิษฐ์เดิมที่มีอยู่ ได้มีการเลือกใช้ OMPs และ ไลโปโปรตีน รวมทั้งสาร
 พวกไลโปพอลิแซ็กคาไรด์ (lipopolysaccharide, LPS) เช่น มีงานวิจัยเกี่ยวกับ LipL32 มากกว่า
 โปรตีนชนิดอื่น พบปริมาณ LipL32 เป็นจำนวนมาก มีรายงานที่ สามารถใช้เป็นแอนติเจนในการ
 ตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปราได้ มีค่าการประเมินวิธีตรวจแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปรา
 ชนิด IgG ดังนี้ ความไวร้อยละ 100 และความจำเพาะร้อยละ 98.33 ตามลำดับ ค่าการประเมินนี้
- 20 ได้ผลดีกว่าจากรายงานของ Guerreiro และคณะ พบว่าแอนติบอดีชนิดไอจีจี (IgG) ต่อโปรตีนขนาด
 32 กิโลดาลตัน (kilodalton, kDa) ในระยะแรกของโรค (acute phases of illness) และระยะหลัง
 ของโรค (convalescent phases of illness) ร้อยละ 36 และร้อยละ 73 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม
 หลักการของการตอบสนองทางภูมิคุ้มกันหลังจากการติดเชื้อเลปโตสไปรา แอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไป
 รา ชนิดไอจีเอ็ม (IgM) จะเกิดก่อนชนิดไอจีจี (IgG) ดังนั้นวิธีการตรวจแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปรา
- 25 ชนิด IgG ถึงมีความไวร้อยละ 100 ก็ไม่สามารถวินิจฉัยระยะต้นของโรคเลปโตสไปโรสิส (early
 phase of illness) ทำให้การวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรสิสล่าช้า อย่างไรก็ตามแอนติบอดีโดยวิธี MAT
 จะเกิดขึ้นช้ากว่าวิธีอื่น ได้มีรายงานที่วิธี MAT มีความไวร้อยละ 41 ในสัปดาห์แรกหลังป่วย แล้วจะ
 เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 96 ในสัปดาห์ที่ 4 หลังป่วย อีกหนึ่งรายงานการประเมินวิธีหาแอนติบอดีต่อเชื้อ
 เลปโตสไปรา ชนิด IgM โดยวิธี อีไลซ่า (enzyme-linked immunosorbent assay,
- 30 ELISA) ระยะเวลา 5-9 วันหลังป่วย มีความไวร้อยละ 80 ซึ่งยังต้องมีการพัฒนาต่อ ส่วนใหญ่ค่าการ
 ประเมินการตรวจแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปราชนิด IgM ในระยะแรกของโรคและระยะหลังของโรค
 มีความไวร้อยละ 92 และร้อยละ 73 ตามลำดับ การตรวจแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปราชนิด IgG ใน

นายสุวัจชัย บุณยารี่

Signed by DIP-CA

ระยะแรกของโรคและระยะหลังของโรค มีความไวร้อยละ 85 และร้อยละ 98 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ตามซีรัมในช่วงระยะแรกของโรคและระยะหลังของโรค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.0 ± 3.8 และ 35.3 ± 26.8 วัน ตามลำดับ หากต้องการวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิสแบบรวดเร็วในช่วงระยะแรกของโรคไม่เกิน 5 วัน มีรายงานที่น่าสนใจว่า แสดงแอนติเจนซึ่งเป็นโปรตีนขนาดโมเลกุลต่ำในช่วงประมาณ 14-25 kDa ของเลปโตสไปรา ที่ให้ผลปฏิกิริยากับแอนติบอดีในซีรัมจากผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิส ในช่วงระยะแรกของโรค (1-3 วันหลังป่วย) มากกว่าร้อยละ 85 ต่อมาอุไรวรรณ โฆษิตานนท์ และคณะ ได้สกัดไลโปโปรตีนที่ขนาดโมเลกุลต่ำ 25 kDa ซึ่งเป็นโปรตีนชนิดใหม่ยังไม่มีรายงานมาก่อน โดยให้ทำปฏิกิริยาทางอิมมูโนกับแอนติบอดีในซีรัมระยะแรกของโรค จากผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิส ทั้งหมด 22 ราย พบว่าโปรตีนขนาดโมเลกุล 25 kDa ให้ปฏิกิริยาทางอิมมูโนกับแอนติบอดีชนิด IgM ในทุกซีรัมทดสอบ และไม่พบปฏิกิริยาทางอิมมูโนกับแอนติบอดีในซีรัมจากผู้ป่วยโรคอื่นที่ไม่ใช่เลปโตสไปโรซิส 13 ราย และซีรัมจากคนปกติ 10 ราย สำหรับการทำการแยกโปรตีนใน 2 มิติ ด้วยอิเล็กโตรโฟรีซิส (2 dimensional electrophoresis, 2-DE) ร่วมกับอิมมูโนบล็อตติ้ง (immunoblot) กับซีรัมหลายรายรวมกันของระยะแรกของโรคจากผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิส พบว่า จุดของโปรตีนที่ให้ปฏิกิริยาทางอิมมูโนต่อ IgM แอนติบอดี เป็นจุดโปรตีนที่ขนาดโมเลกุลต่ำ 25 และ 35-37 kDa จากการศึกษาทำให้สามารถจำแนกโปรตีนที่ขนาดโมเลกุลต่ำ 25 kDa ได้ ประกอบกับการวิเคราะห์ด้วยวิธีโปรตีโอมิกส์ (Proteomics analysis) ซึ่งได้ผลตรงกันว่าเป็นอิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิท เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta) กล่าวโดยสรุป คือ โปรตีนที่ขนาดโมเลกุลต่ำ 25 kDa มีศักยภาพที่นำไปพัฒนาเทคนิคเป็นแอนติเจนสำหรับการวินิจฉัยระยะแรกของโรคเลปโตสไปโรซิสได้

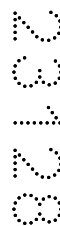
20 ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์

ลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์ที่ได้คิดขึ้นโดยย่อ

การค้นพบโปรตีนโมเลกุลต่ำขนาด 25 kDa ในเยื่อหุ้มเมมเบรนชั้นนอกซึ่งสกัดจากเชื้อเลปโตสไปรา โดยใช้วิธีด้วยอิเล็กโตรโฟรีซิส 1 มิติ กับอิมมูโนบล็อตติ้ง ประกอบกับการวิเคราะห์โปรตีนด้วยวิธีโปรตีโอมิกส์ (Proteomics analysis) ได้ผลตรงกันว่าเป็นโปรตีนอิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิท เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta) จากนั้นได้เตรียมรีคอมบิแนนท์ โปรตีน (recombinant protein) ชนิดนี้ซึ่งใช้เป็นแอนติเจนให้ปฏิกิริยาทางอิมมูโนกับแอนติบอดีชนิด IgM/IgG ในทุกซีรัมของผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิส สามารถใช้เป็นชุดทดสอบเพื่อการวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิส

วัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์

30 เพื่อประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต้นแบบเป็นชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิส โดยการตรวจหาแอนติบอดีจำเพาะชนิด IgM และ IgG ใช้โปรตีน อิเล็กตรอน ทรานส

เฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิต เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta) ซึ่งเป็นโปรตีนโมเลกุลต่ำขนาด 25 kDa เป็นแอนติเจนในชุดทดสอบ

คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ

- รูปที่ 1 แสดงถึงลักษณะโครงสร้างองค์ประกอบและขั้นตอนต่างๆ ของชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการ
- 5 การตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคลีปโตสไปโรซิส
- รูปที่ 2 แสดงถึงการตรวจหาโปรตีนที่ให้ปฏิกิริยาทางอิมมูนกับแอนติบอดีในซีรัมของผู้ป่วย
- รูปที่ 3 แสดงถึงผล MASCOT แสดงโปรตีน อิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิต เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta)
- รูปที่ 4 ผลแสดงการเปรียบเทียบลำดับนิวคลีโอไทด์ระหว่าง โปรตีนรีคอมบิแนนท์ ETF_beta
- 10 (recombinant ETF_beta) และยีน *etfB* ของเชื้ออ้างอิง (reference) *L. interrogans* serovar Lai จุด (.) แสดงถึงความเหมือนกัน
- รูปที่ 5 ผลแสดงการเปรียบเทียบลำดับกรดอะมิโนระหว่าง โปรตีนรีคอมบิแนนท์ ETF_beta (recombinant ETF_beta) และยีน *etfB* ของเชื้ออ้างอิง (reference) *L. interrogans* serovar Lai จุด (.) แสดงถึงความเหมือนกัน
- 15 **การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์**
- ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคลีปโตสไปโรซิส ชนิด IgM/IgG ด้วยวิธีอิมมูโนโครมาโตกราฟีชนิดการไหลด้านข้าง ประกอบด้วย
- แผ่นรองรับน้ำยาบัฟเฟอร์ สำหรับหยดน้ำยาบัฟเฟอร์ ทำหน้าที่เคลื่อนที่ไปยังแผ่นคอนจูเกต และแผ่นทดสอบตามลำดับ
  - 20 - แผ่นคอนจูเกต ซึ่งภายในได้เลือกโมโนโคลนอลแอนติบอดีจากหนูต่อแอนติบอดีชนิดเอ็ม (IgM) ของมนุษย์ และโมโนโคลนอลแอนติบอดีจากหนูต่อแอนติบอดีชนิดจี (IgG) ของมนุษย์ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันที่ปิดฉลากไว้กับอนุภาคทอง (colloidal gold)
  - แผ่นรองรับตัวอย่างและแผ่นทดสอบ มีลักษณะเป็นเมมเบรน ได้เลือกไนโตรเซลลูโลส เมมเบรน (nitrocellulose membrane) แผ่นรองรับตัวอย่าง สำหรับหยดตัวอย่างที่ต้องการ
  - 25 ตรวจ ทำหน้าที่รองรับตัวอย่างที่ต้องการตรวจ เมื่อคอนจูเกตเคลื่อนที่จากแผ่นรองรับน้ำยาบัฟเฟอร์ไปพบตัวอย่างตรวจในแผ่นรองรับตัวอย่าง จะสร้างตะกอนอิมมูนซึ่งเคลื่อนที่ต่อไปยังแผ่นทดสอบ
  - แผ่นทดสอบ มีเส้นทดสอบ (Test line) ในแผ่นทดสอบ เส้นทดสอบเป็นบริเวณที่ตรึงแอนติเจนของเชื้อลีปโตสไปรา อินเทอร์โรแกนส์ (*Leptospira interrogans*) ประกอบด้วยรีคอมบิแนนท์โปรตีนอิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิต เบต้า (Electron transfer
  - 30

นายสุวัจชัย บุญอารี

Signed by DIP-CA

flavoprotein subunit beta, ETF_beta) ความเข้มข้นที่ใช้ของแอนติเจน อยู่ที่ 0.5 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร

- 5 - แผ่นทดสอบ มีเส้นควบคุม (Control line) ในแผ่นทดสอบ เส้นควบคุมเป็นบริเวณที่ตรง แอนติบอดีต่ออิมมูโนโกลบูลินของหนู ที่เตรียมได้จากสัตว์ชนิดอื่นซึ่งไม่ใช่หนู แอนติบอดีนี้ สามารถจับกับโมโนโคลนอลแอนติบอดีจากหนูในแผ่นคอนจูเกต
- ตัวอย่างที่ต้องการตรวจ เลือกได้จากซีรัมและพลาสมา อย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้ป่วยที่สงสัยว่าเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส

กรรมวิธีในการพัฒนาและคัดเลือกแอนติเจน

1. ขั้นตอนการตรวจหาโปรตีนที่ใช้เตรียมเป็นแอนติเจน

- 10 ตามรูปที่ 2 สำหรับการตรวจหาโปรตีนที่ให้ปฏิกิริยาทางอิมมูนกับแอนติบอดีในซีรัมของผู้ป่วย กระทำโดยวิธี 1-DE ร่วมกับการย้อมด้วยซีรัมจากผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิสในระยะแรกของโรค พบแอนติเจนซึ่งเป็นโปรตีนที่ขนาดโมเลกุล 25 kDa ที่ให้ปฏิกิริยาทางอิมมูนกับแอนติบอดีชนิด IgM ในทุกซีรัมทดสอบ

- 15 ผลของปฏิกิริยาอิมมูนชนิด IgM (IgM immunoreactivity) ในส่วนที่แยกได้จาก OMPs จากเชื้อก่อโรค (pathogenic *Leptospira*) และเชื้อตามธรรมชาติ (saprophytic *Leptospira*) กับ ซีรัมจากผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิส ผู้ป่วยที่ไม่ใช่โรคเลปโตสไปโรซิส และคนปกติ ดังแสดงในตารางที่ 1 พบว่าของปฏิกิริยาอิมมูนชนิด IgM ได้ผลบวก ร้อยละ 100 ในทุกซีรัมที่โปรตีนขนาดโมเลกุลต่ำ 25 kDa

๒๐๒๓

นายสุวัจชัย บุญอารี

Signed by DIP-CA

ตารางที่ 1 ปฏิกริยาภูมิคุ้มกันชนิด IgM ของส่วนประกอบเมมเบรนชั้นนอกเชื้อก่อโรคและเชื้อตามธรรมชาติ กับซีรัมจากผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิส ผู้ป่วยที่ไม่ใช่โรคลेปโตสไปโรซิส และคนปกติ

แอนติเจนของเชื้อ (kDa)	จำนวนผู้ป่วยที่มีแถบของปฏิกริยาภูมิคุ้มกันชนิด IgM			
	เชื้อก่อโรค	เชื้อตามธรรมชาติ	เชื้อก่อโรค	เชื้อก่อโรค
5	ผู้ป่วยเลปโตสไปโรซิส (จำนวน = 15)		ผู้ป่วยที่ไม่ใช่โรคลेปโตสไปโรซิส (จำนวน = 6)	คนปกติ (จำนวน = 4)
63	9 (60%)	0	0	0
59	6 (40%)	0	0	0
10	35-48	9 (60%)	0	0
30-32	9 (60%)	0	0	0
25	15 (100%)	0	0	0
20	6 (40%)	0	0	0
18 (แถบเส้นตรง)	6 (40%)	0	0	0
15	18 (แถบแผ่)	3 (20%)	0	0
<17	6 (40%)	6 (40%)	0	0

จากการศึกษาทำให้สามารถจำแนกโปรตีนที่ขนาดโมเลกุลต่ำ 25 kDa ได้ ประกอบกับการวิเคราะห์ด้วยวิธีโปรตีโอมิกส์ (Proteomics analysis) ซึ่งได้ผลตรงกันว่าเป็นโปรตีน อิเล็กตรอนทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิต เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta) ดังแสดงในตารางที่ 2 และรูปที่ 3

ตารางที่ 2 โปรตีนชนิดต่าง ๆ จาก Proteomics analysis

Spot	Proteins	Species/serovar/strain	NCBI search			
			ID	Score	% cover	
25	12	Flagellin protein	<i>L. interrogans</i> serovar lai str. 56601 / <i>L. interrogans</i> serovar copenhageni	gi 45600993	57	36%
	13	Endoflagellar core protein	<i>L. biflexa</i>	gi 12657818	75	46%
	14	Endoflagellar core protein	<i>L. biflexa</i>	gi 12657818	72	46%
	15	Endoflagellar core protein	<i>L. biflexa</i>	gi 12657818	52	36%
30	16	Endoflagellar core protein	<i>L. biflexa</i>	gi 12657818	45	35%
	17	Electron transfer flavoprotein beta-subunit	<i>L. interrogans</i> serovar lai str. 56601 / <i>L. interrogans</i>	gi 24193815	75	48%
	18	Electron transfer flavoprotein beta-subunit	<i>L. interrogans</i> serovar lai str. 56601 / <i>L. interrogans</i>	gi 24193815	78	48%

20120

2. ขั้นตอนการออกแบบไพรเมอร์สำหรับการโคลนยีน 25 kDa antigen

ได้การออกแบบไพรเมอร์ของยีนที่ควบคุมการสร้าง 25 kDa โดยทำการเปรียบเทียบลำดับนิวคลีโอไทด์ของยีน 25 kDa จาก *Leptospira sp.* สายพันธุ์ต่างๆ ไพรเมอร์ที่ออกแบบได้เพิ่มนิวคลีโอไทด์เพื่อช่วยในการจับกับ template DNA (single line) และนิวคลีโอไทด์ที่มีความจำเพาะต่อ

5 การตัดด้วยเอนไซม์ *NdeI* และ *XhoI* (double lines) ไว้ด้วย ดังนี้ 5' CCGCCG CATATG ATGAAAATCATCGTATTAGT-3' และ 5'-CCGCCG CTCGAG TTATATAACCTTAGCTTCTT-3'

3. ขั้นตอนการโคลนและการผลิตโปรตีน

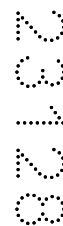
สกัดสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ (DNA) ของเชื้อ *Leptospira interrogans* serovar Autumnalis หลังจากนั้นนำสารพันธุกรรมที่สกัดได้มาใช้เป็นต้นแบบเพื่อจำลองยีน 25 kDa ด้วยเทคนิคโพลีเมอร์เชนรีเอกชัน (Polymerase chain reaction, PCR) หลังจากนั้นนำยีนที่ได้รับการเพิ่มจำนวนด้วยวิธีดังกล่าวไปย่อยด้วย เอนไซม์ตัดจำเพาะ *NdeI* และ *XhoI* ก่อนนำไปโคลนเข้ากับพลาสมิดที่ได้รับการย่อยด้วย เอนไซม์ตัดจำเพาะชนิดเดียวกัน ทำการเชื่อมต่อชิ้นยีนที่จำลองขึ้นมาเข้ากับพลาสมิด ด้วยไลเกอร์ส หลังจากนั้นนำเข้าสู่เชื้ออีโคไลสายพันธุ์ BL21 (DE3) (*Escherichia coli* BL21(DE3)) เลี้ยงบนอาหารเลี้ยงเชื้อ ที่มีส่วนผสมของคานามัยซิน หลังจากนั้นทำการคัดเลือกโคลนที่มีชิ้นส่วนของยีน 25 kDa แล้วจึงได้รีคอมบิแนนท์ (recombinant) *E. coli* โคลนต่างๆ ที่มีความสามารถสร้างโปรตีน 25 kDa antigen ของ *Leptospira spp.* โดยมีลำดับนิวคลีโอไทด์ที่มีความคล้ายคลึงกับลำดับนิวคลีโอไทด์ของ *Leptospira interrogans* serovar Lai (GeneBank accession numbers AE010300) ที่อยู่ใน NCBI database เท่ากับร้อยละ 98 ดังแสดงในรูปที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบลำดับกรดอะมิโนระหว่าง recombinant ETF และ *etfB* gene ของ reference *L. interrogans* serovar Lai มีความเหมือนกันร้อยละ 99 ดังแสดงในรูปที่ 5

4. ขั้นตอนการสร้างโปรตีน 25 kDa antigen

นำ recombinant *E. coli* ที่มีความสามารถสร้างโปรตีน 25 kDa antigen ของ *Leptospira sp.* มาเลี้ยงในอาหารเลี้ยงเชื้อแบบเหลว ทำการเลี้ยงที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 16-18 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการเติมสารไอพีทีจี (IPTG) เพื่อให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ 1 มิลลิโมลาร์ (mM) แล้วทำการเลี้ยงต่อเนื่องไปอีก 3 ชั่วโมง ทำการเก็บเชื้อจากอาหารเลี้ยงเชื้อด้วยวิธีการปั่นเหวี่ยง หลังจากนั้นทำการล้างเซลล์ที่ได้ด้วยฟอสเฟต บัฟเฟอร์ ซาไลน์ (Phosphate buffer saline, PBS)

5. การทำโปรตีนให้บริสุทธิ์

ทำการแตกผนังเซลล์ด้วยคลื่นเสียง ทำการล้างตะกอนโปรตีนที่ได้ด้วย PBS แล้วนำตะกอนที่ได้ไปละลายจนกระทั่งตะกอนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน นำสารละลายที่ได้ไปใส่ในคอลัมน์กิลเกิล เรซิน โดยทำการเก็บสารละลายที่ได้จากการชะครั้งสุดท้ายไป (ประกอบด้วยโปรตีน 25 kDa ที่บริสุทธิ์แล้ว) ทำการเปลี่ยนให้อยู่ในสารละลาย PBS พีเอช 7.4 (pH7.4)

หน้า 8 ของจำนวน 8 หน้า

วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด

เหมือนกับที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

23128

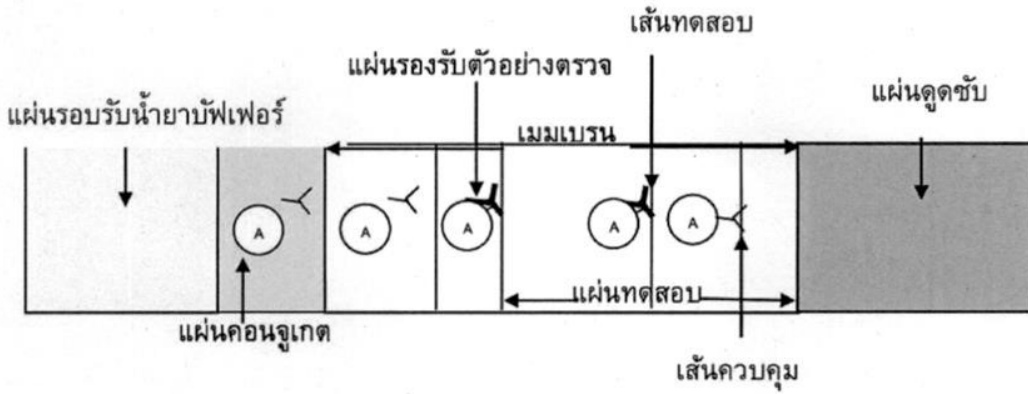
ข้อถ้อยสัญญา

1. ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคเลปโตสไปโรซิส ชนิด IgM/IgG ด้วยวิธีอิมมูโนโครมาโตกราฟีชนิดการไหลด้านข้าง ประกอบด้วย
  - แผ่นรองรับน้ำยาบัฟเฟอร์ สำหรับหยดน้ำยาบัฟเฟอร์ ทำหน้าที่เคลื่อนที่ไปยังแผ่นคอนจูเกตและแผ่นทดสอบตามลำดับ
  - แผ่นคอนจูเกต ซึ่งภายในได้เลือกโมโนโคลนอลแอนติบอดีจากหนูต่อแอนติบอดีชนิดเอ็ม (IgM) ของมนุษย์ และโมโนโคลนอลแอนติบอดีจากหนูต่อแอนติบอดีชนิดจี (IgG) ของมนุษย์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันที่ปิดฉลากไว้กับอนุภาคทอง (colloidal gold)
  - แผ่นรองรับตัวอย่างและแผ่นทดสอบ มีลักษณะเป็นเมมเบรน ได้เลือกไนโตรเซลลูโลส เมมเบรน (nitrocellulose membrane) แผ่นรองรับตัวอย่าง สำหรับหยดตัวอย่างที่ต้องการตรวจ ทำหน้าที่รองรับตัวอย่างที่ต้องการตรวจ เมื่อคอนจูเกตเคลื่อนที่จากแผ่นรองรับน้ำยาบัฟเฟอร์ไปพบตัวอย่างตรวจในแผ่นรองรับตัวอย่าง จะสร้างตะกอนอิมมูโนซึ่งเคลื่อนที่ต่อไปยังแผ่นทดสอบ
  - แผ่นทดสอบ มีเส้นทดสอบ (Test line) ในแผ่นทดสอบ เส้นทดสอบเป็นบริเวณที่ตรงแอนติเจนของเชื้อเลปโตสไปรา อินเทอร์โรแกนส์ (*Leptospira interrogans*) ประกอบด้วยรีคอมบิแนนท์โปรตีนอิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน ซับยูนิต เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta) ความเข้มข้นที่ใช้ของแอนติเจน อยู่ที่ 0.5 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร
  - แผ่นทดสอบ มีเส้นควบคุม (Control line) ในแผ่นทดสอบ เส้นควบคุมเป็นบริเวณที่ตรงแอนติบอดีต่ออิมมูโนโกลบูลินของหนู ที่เตรียมได้จากสัตว์ชนิดอื่นซึ่งไม่ใช่หนู แอนติบอดีนี้สามารถจับกับโมโนโคลนอลแอนติบอดีจากหนูในแผ่นคอนจูเกต
  - ตัวอย่างที่ต้องการตรวจ เลือกได้จากซีรัมและพลาสมา อย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้ป่วยที่สงสัยว่าเป็นโรคเลปโตสไปโรซิส
2. ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคเลปโตสไปโรซิส ตามข้อถ้อยสัญญาที่ 1 ในเส้นทดสอบได้เลือกแอนติเจนใช้โปรตีนอิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน ซับยูนิต เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta)

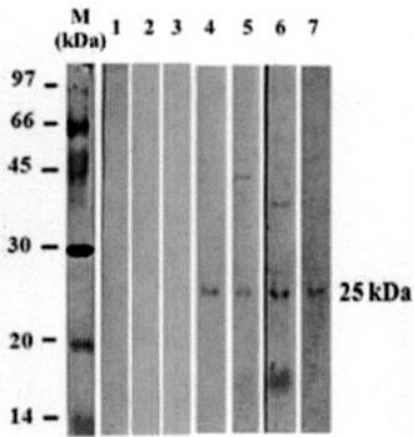
2003000037
 17/01/2567

 นายสุวิชัย บุญอารี

Signed by DIP-CA

รูปที่ 1

รูปที่ 2

23128

MATRIX SCIENCE MASCOT Search Results

Protein View: gi|514354863

putative electron transfer flavoprotein subunit beta [*Leptospira wolffii*]

Database: NCBIInr
 Score: 110
 Nominal mass (M_r): 27103
 Calculated pI: 5.34
 Taxonomy: [Leptospira wolffii](#)

This protein sequence matches the following other entries:

- [gi|5144175575](#) from *Leptospira wolffii* serovar Khorat str. Khorat-H2

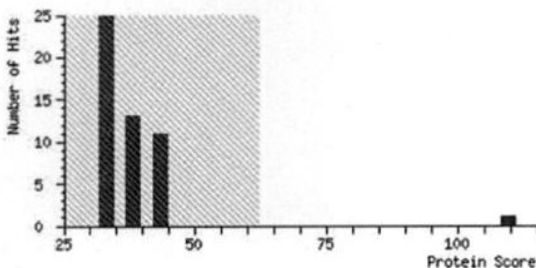
Sequence similarity is available as [an NCBI BLAST search of gi|514354863 against nr.](#)

Search parameters

MS data file: 570124_LP1_D1_01_1341.mgf
 Enzyme: Trypsin: cuts C-term side of KR unless next residue is P.
 Fixed modifications: [Carbamidomethyl \(C\)](#)
 Variable modifications: [Oxidation \(M\)](#)

Mascot Score Histogram

Ions score is $-10 \cdot \log(P)$, where P is the probability that the observed match is a random event. Individual ions scores > 62 indicate identity or extensive homology ($p < 0.05$). Protein scores are derived from ions scores as a non-probabilistic basis for ranking protein hits.

Peptide Summary Report

Format As	Peptide Summary	Help	
Significance threshold p<	0.05	Max. number of hits	50
Standard scoring	☒ Standard scoring ☐ MudPIT scoring	Ions score or expect cut-off	0
Show pop-ups	☒ Show pop-ups ☐ Suppress pop-ups	Sort unassigned	Decreasing Score
Preferred taxonomy	All entries	Require bold red	☐

รูปที่ 3

23128

Start

L. Lai recombinant ETF protein
 ATGAAAATCATCGTATTAGTGAAACAGGTACCTGACACCCGAAACGAGTAT

L. Lai recombinant ETF protein
 TAAAGTAGGGGACAAATCCATTAAACGAAACCGGAATTAATGGATTATCT

L. Lai recombinant ETF protein
 CTCCTTATGATGAATTTGCCATTTGAAGAAGGAATCAGACTTCGTGAAAAA

L. Lai recombinant ETF protein
 CACGGTGGAGAAAGTATCGCCGTTTCCCTCGGACCAGACAGAGTCGTAGA

L. Lai recombinant ETF protein
 AGCTCTTCGAACCGCTTACGCAATGGGCGCAGACCGCGCGGTTTCATATCA

L. Lai recombinant ETF protein
 AAGTGGATAACTACGTTCCITTCGACACGAAACAATACAGCAGAAGCTGATT

L. Lai recombinant ETF protein
 TCAAACCTTTGCAAAAGCAGAAAACGCAGACGTAATTATCGGAGGAAGACA

L. Lai recombinant ETF protein
 ATCCATCGATACAGATTCITCYCAAGTTGTCATCCAAGTTGCAGAACTTT

L. Lai recombinant ETF protein
 TAGGAATTCCTCATATTTGCAATCAATCTTGAAATTAATGGAAAC

L. Lai recombinant ETF protein
 GCGGTTAAAGCTACAAAAGAAGTAGAAGGTGGAACCTAAACCGTCGAAAC

L. Lai recombinant ETF protein
 TTCTACTCCAGTGGCTCTTACAGCACAGAAAAGGATTGAACGAACTTCGTT

L. Lai recombinant ETF protein
 ATCCTTCTCTCAAAGGGATCATGACCCTAAGAAAAAACCTGTGGAAACT

L. Lai recombinant ETF protein
 AAATCTGCAGCAGATCTAGGTAGCCCCGCTAGTAAAAATCGAAATTTGTTGG

L. Lai recombinant ETF protein
 ACTGGAGCCTCCTCCTCCAAGAATTCAGGTAGAAAACCTAGAAGCTGCAG

L. Lai recombinant ETF protein
 ATGCGAACGCTTTTGCATCTCAACTCGTGAAGGCTCTTAGAGAAGAAGCT

L. Lai recombinant ETF protein
 AAGGTTATATAA
 G.A.CC.C.GGTTATATA

Stop

23128

หน้า 4 ของจำนวน 4 หน้า

```

      10      20      30      40      50
L. LaiS6601  . . . . .
recombinant ETF MKIIVLVKQVPDTETSIKVGDKSNINETGIKWIISPYPDEFALIEEGIRLREK
      60      70      80      90     100
L. LaiS6601  . . . . .
recombinant ETF HGGEVIAVSLGPDVVVEALRTAYAMGADRRAVHIKVDNYVVPFDNNTAELI
      110     120     130     140     150
L. LaiS6601  . . . . .
recombinant ETF SNFAKAENADVIIIGGRQSIDTDSQVVIQVAELLGIPHIAFAINLEINGT
      160     170     180     190     200
L. LaiS6601  . . . . .
recombinant ETF AVKATKEVEGGTQTVETSTPVALTAQKGLNEPRYPSLKGIMTAKKPPVET
      210     220     230     240     250
L. LaiS6601  . . . . .
recombinant ETF KSAADLGSPASKIEIVGLEPPPPRIPGRKLEAADANAFASQLVKALREEA
      . . . . .
L. LaiS6601  KVI
recombinant ETF EATGYI

```

รูปที่ 5

23128

บทสรุปการประดิษฐ์

ชุดทดสอบแบบรวดเร็วสำหรับการตรวจหาแอนติบอดีต่อโรคเลปโตสไปโรซิส ตามการประดิษฐ์นี้ เป็นชุดทดสอบการตรวจวินิจฉัยโรคเลปโตสไปโรซิส ด้วยวิธี แถบทดสอบ โดยการตรวจหาแอนติบอดีจำเพาะชนิด IgM และ IgG ต่อเชื้อเลปโตสไปรา ในตัวอย่างตรวจซีรัมหรือ พลาสมา ชุดทดสอบนี้ใช้แอนติเจนที่เตรียมจาก รีคอมบิแนนท์ โปรตีน ซึ่งได้คิดค้นโดยการสกัดไลโปโปรตีนขนาดโมเลกุลต่ำ 25 kDa ประกอบกับการวิเคราะห์ด้วยวิธีโปรตีโอโนมิกส์ ได้ผลตรงกันว่าเป็นโปรตีน อิเล็กตรอน ทรานสเฟอร์ เฟลโวโปรตีน สับยูนิต เบต้า (Electron transfer flavoprotein subunit beta, ETF_beta) ซึ่งเป็นโปรตีนชนิดใหม่ที่ยังไม่มีรายงานมาก่อน

23128